

Kuopion ja Siilinjärven kansalaisopistojen yhdistymisen esiselvitys

Kansalaisopiston rehtori Kirsti Turunen Kansalaisopisto

Kansalaisopistot kuuluvat yhtenä oppilaitosmuotona vapaaseen sivistystyöhön. Lain mukaan vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävä kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Tiukkeneva kuntatalous tuo haasteita kansalaisopistopalveluiden järjestämiseen sekä Siilinjärvellä että Kuopiossa. Turvatakseen alueellisten opistopalveluiden jatkuvuuden ja laadun tulevaisuudessa opistojen rehtorit aloittivat virkamiestyönä yhteistyön syventämiseen tähtäävän esiselvityksen tekemisen elokuussa 2020. Selvityksessä on otettu huomioon mahdollisen yhdistymisen sekä taloudelliset että laadulliset tekijät.

Talousnäkökulma

Kansalaisopistojen menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista (Kuopio 68% ja Siilinjärvi 78 %). Hallintohenkilöstökustannuksia on mahdollista pienentää isommassa organisaatiossa tehtävänkuvia tarkastamalla.

Kuopion sopimuskuntia ovat tällä hetkellä Kaavi, Rautavaara ja Tuusniemi. Siilinjärven mukaantulo mahdollistaisi hallinnon kustannusten pitämisen varsin kohtuullisella tasolla toiminnan laadun vaarantumatta. Vuosien 2022-2025 aikana hallintokulut todennäköisesti tulisivat laskemaan hallintohenkilökunnan eläköitymisten seurauksena. Digitalisuuden kehittymisen myötä tarvetta kaikkien tehtävien täyttämiseen ei jatkossa ole.

Opetustuntimäärän pysyessä nykytasolla opetuskulut pysyvät pääosin samoina kuin nykyisin. Logistisesti tehokkaammat opetusjärjestelyt saattavat kuitenkin vähentää matkakuluja.

Laadullinen näkökulma

Asiakkaat

- Asiakkaat liikkuvat entistä joustavammin kuntien välillä

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

21.10.2020

71 §

- Yhteneväiset käytännöt helpottavat opistopalveluiden käyttämistä
- Opetustarjonnasta tulee entistä monipuolisempi ja laadukkaampi, koska nykyistä laajempi opettajakunta käytettävissä molemmissa kunnissa
- Hyvinvoinnin edistäminen kansalaisopistopalveluiden kautta mahdollistuu entistä paremmin
- Digitaalisten ratkaisujen (mm. verkkomaksamisen) hyödyntäminen toiminnassa laajenee
- Alueellinen tuntemus lisääntyy, kun henkilökunta on käytettävissä isommalla alueella
- SITRAn tekemän selvityksen mukaan molempien kuntien väestörakente tulee olemaan samankaltainen tulevaisuudessa, mikä helpottaa elinikäisen oppimisen suunnittelua molempiin kuntiin

Henkilöstö

- Suuremmassa organisaatiossa varahenkilöitä tarvittaessa helpommin saatavissa – Siilinjärvi pienenä yksikkönä on hyvin haavoittuvainen
- Suuremmassa organisaatiossa voi paremmin hyödyntää työntekijöiden vahvuuksia toimenkuvissa ja työtehtävissä
- Opettajien toimialakohtainen kollegiaalisuus ja toiminnan kehittäminen mahdollista paremmin suuremmassa organisaatiossa
- Tuntiopettajien sitoutuvuus parempi, kun on tarvittaessa enemmän työtä tarjolla samalta työnantajalta, yksi työsopimus kahden sijaan
- Siilinjärven kansalaisopiston tuntiopettajista peräti 40 % opettaa myös Kuopiossa
- Määräaikaisten tuntiopettajien työnsaanti turvatumpaa
- Päätoimisten opettajien asiantuntijuuden ja osaamisen laajempi hyödyntäminen koko opiston toimialueella

Logistiikka

- Siilinjärven yhteydet Maaningan suuntaan hyvät ja paikkakunta tuttu, yhdessä voimme hyödyntää tätä mahdollisuutta paremmin
- Matkakulut todennäköisesti pienenevät, päivärahat jonkin verran myös
- Päätoimisen henkilöstön työpisteiden siirtyminen Kuopioon lyhentää työmatkaa niillä, jotka jo nyt asuvat Kuopiossa. Työpisteiden joustava sijoittelu myös mahdollista.

Talous- ja hallinto

- Siilinjärven kunta saa edelleen päättää kurssimaksuista, oppilasmnimistä ja tuntimäärästä
- Valtionosuus tulee näkyväksi talousarviotuloksi Siilinjärvellä
- Henkilöstöjärjestelyistä johtuen hallintokulut eivät tulisi kasvamaan mahdollisessa yhdistymisessä, koska hallinnon järjestäminen pystytään tuottamaan jatkossa edullisemmin

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

21.10.2020

71 §

- Erikoisosaamisten hyödyntäminen työnjaossa mahdollistuu entistä paremmin -> tehokkuus
- Markkinointi näkyvämpää ja siihen on resursseja
- Työtilojen yhdistäminen ja etätyöskentelyn lisääminen tuo säästöä
- Hallinto-ohjelmien yhteiskäyttö (HelleWi, ESS, Populus, laskutus)

Tavoitteena on, että opistot voivat yhdistyä vuoden 2022 alusta. Mahdollisessa yhdistymisessä tulee huomioida sekä lukuvuosirytmien että kalenterivuoteen sidoksissa olevat talousarviot ja valtionosuudet. Jotta sekä talous että toiminta pystytään toteuttamaan häiriöttä, selvitystyön olisi valmistuttava kevään 2021 aikana. Kuopion nykyisten sopimuskuntien kuuleminen tulee huomioida prosessissa.

Mikäli molempien kuntien lautakunnat hyväksyvät esiselvityksen ja päättävät jatkaa prosessia, rehtorit esittävät, että lautakunnat nimeävät kuntansa edustajat perustettavaan varsinaiseen selvitystyöryhmään. Selvitystyöryhmässä on hyvä olla edustettuna molemmista kunnista luottamushenkilöitä, rehtorit ja työntekijäedustus.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Esitys

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyy

1) kansalaisopistojen rehtorien tekemän esiselvityksen Kuopion ja Siilinjärven kansalaisopistojen yhdistymisestä ja esityksen selvitystyön jatkamisesta.

2) ja nimeää työryhmän lopullista yhdistymisselvitystä tekemään.

Liitteet

1 7837/2020 Vaikutusten arviointi

Valmistelija

Kirsti Turunen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4701

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä kansalaisopiston rehtorin esityksen.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Lautakunta päätti nimetä työryhmään puheenjohtaja Liisa Pietikäisen, varapuheenjohtaja Mikko Lankisen, kaupunginhallituksen edustaja Leila Savolaisen ja koulutussuunnittelija Marjo Markkasen.

Päivi Savinainen poistui klo 17.15, Tommi Auvinen poistui klo 17.16, Katriina Kummala poistui klo 17.17 ja Pertti Renvall poistui klo 17.18 asian esittelyn aikana. Kari Hartikainen poistui klo 17.24-17.31 asian käsittelyn aikana.

KUOPIO

Pöytäkirja

9/2020

4 (4)

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

21.10.2020

71 §